

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY
DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
GMINY MIEJSKIEJ KOŚCIAN

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI

ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO
DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

ZA 2018 ROK

ORAZ

Z REALIZACJI

**„PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE
GMINY MIEJSKIEJ KOŚCIAN
NA LATA 2016 – 2025”**

Kościan, 28 marca 2019 r.

I. PODSTAWY PRAWNE FUNKCJONOWANIA.

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 ze zm.).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 ze zm.).
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).
6. Uchwała Nr XXX/323/18 Rady Miejskiej Kościana z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.
7. Zarządzenie Nr 618/18 Burmistrza Miasta Kościana z dnia 10 kwietnia 2018 r. w sprawie w sprawie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
8. Umowa partnerska o współpracy z dnia 01 września 2011 r. zawarta pomiędzy Gminą Miejską Kościan a instytucjami, o których mowa w art. 9 a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy.
9. Uchwała nr XII/136/16 Rady Miejskiej Kościana z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miejskiej Kościan na lata 2016 - 2025”.

II. SKŁAD ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO.

1. Przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie.
2. Przedstawiciel Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Kościanie.
4. Pedagog placówki oświatowej w Kościanie.
5. Kurator sądowy Sądu Rejonowego w Kościanie.
6. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Kościanie.
7. Przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kościanie.
8. Przedstawiciel Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kościanie.

III. CELE FUNKCJONOWANIA.

1. Rozwiązywanie problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach, oparte na współpracy profesjonalnych służb i instytucji zajmujących się problemem przemocy.
2. Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz inicjowanie i wspieranie działań profilaktyczno-edukacyjnych na terenie Miasta Kościana.

IV. REALIZOWANE ZADANIA.

1. Integrowanie i koordynowanie działań służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie.
3. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.
4. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.
5. Wypracowanie metodyki pracy z ofiarami i sprawcami przemocy.
6. Profesjonalne wspieranie merytoryczne rodziny w rozwiązaniu stanu kryzysowego związanego z przemocą.
7. Monitorowanie sytuacji rodziny do rozwiązania problemu przemocy.
8. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.
9. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
10. Opracowanie wieloletniej strategii przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
11. Monitorowanie i ewaluacja programu.
12. Sporządzanie sprawozdań i statystyk z działań prowadzonych w danym roku.

V. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE O FUNKCJONOWANIU ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I PRACY GRUP ROBOCZYCH W 2018 R.

1. Zgodnie z art. 9 a pkt 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w 2018 r. zorganizowano cztery posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego; 20 marca, 26 czerwca, 07 listopada i 18 grudnia. W toku kolejnych spotkań omawiano m. in.:
 - 1) projekt sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup roboczych za rok 2017,
 - 2) plan pracy Zespołu Interdyscyplinarnego na 2018 r.,
 - 3) zmiany aktów prawnych, dotyczących funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - 4) przebieg konferencji pn. „Z Pudełkiem Życia Bezpieczniej. Nowa forma wsparcia osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych” w tym wykład: „Osoby niepełnosprawne w kontekście ochrony praw i przeciwdziałania przemocy”,
 - 5) zakres szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup roboczych na temat: „Dialog motywujący z osobą doznającą przemocy oraz najczęściej popełniane błędy w funkcjonowaniu Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - 6) założenia do planu pracy Zespołu na 2019 r.
2. Grupy robocze, tworzone dla rozwiązywania problemów związanych z przemocą domową, w indywidualnych przypadkach podejmowały działania polegające na:
 - 1) diagnozowaniu problemu przemocy w rodzinie,
 - 2) wypracowaniu metodyki pracy z ofiarami i sprawcami przemocy,
 - 3) działaniu interwencyjnym, nakierowanym na ochronę ofiar przemocy,

- 4) profesjonalnym wspieraniu merytorycznym rodziny w rozwiązaniu stanu kryzysowego związanego z przemocą,
- 5) monitorowaniu sytuacji rodziny do rozwiązania problemu przemocy.

Pracę Grup roboczych w ujęciu statystycznym oraz działania podejmowane w celu przeciwdziałania przemocy w 2018 r. ilustrują tabele.

Tabela 1. Interwencje kryzysowe - procedura „Niebieskiej Karty”

L.p.	Temat	Liczba w 2017	Liczba w 2018	Dynamika % (4:3)
1	2	3	4	5
1.	„Niebieskie Karty - założone ogółem, w tym przez:	60	81	135,0
	1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie i inne OPS,	3	2	66,70
	2) Komendę Powiatową Policji w Kościanie,	54	74	137,0
	3) Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kościanie,	1	1	100,0
	4) placówki oświatowe,	0	2	0,0
	5) placówki służby zdrowia.	2	2	100,0
2.	„Niebieskie Karty” założone bez zgody ofiar.	0	0	-
3.	Ustanie przemocy w rodzinie po założeniu „Niebieskiej Karty”.	47	39	83,0
4.	Zakończenie procedury „Niebieskiej Karty”.	64	46	71,9
5.	Liczba aktualnie otwartych NK na dzień 31.12.2018 r.	28	49	175,0

Tabela 2. Ofiary i sprawcy przemocy.

L.p.	Temat	Liczba w 2017	Liczba w 2018	Dynamika
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	Ofiary przemocy - ogółem, w tym:	79	100	126,6
	1) kobiety,	64	63	98,4
	2) mężczyźni,	11	12	109,1
	3) dzieci.	4	25	625,0
2.	Ofiary przemocy powyżej 60 roku życia.	11	17	154,6
3.	Ofiary przemocy – osoby niepełnosprawne.	9	18	200,0
4.	Sprawcy przemocy – ogółem, w tym:	72	83	115,3
	1) kobiety,	7	13	185,7
	2) mężczyźni.	65	70	107,7

Tabela 3. Spotkania Grup Roboczych.

L.p.	Temat	Liczba 2017 r.	Liczba 2018r.	Dynamika
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	Spotkania Grup Roboczych.	197	216	109,6
2.	Uczestnicy Grup Roboczych:			
	1) pracownicy socjalni,	201	226	112,4
	2) przedstawiciel KPP,	197	212	107,6
	3) przedstawiciel MKRPA,	137	118	86,1
	4) pedagodzy,	44	42	95,5
	5) prawnik,	0	0	0,0
	6) przedstawiciel służby zdrowia,	2	1	50,0
	7) kuratorzy,	12	4	33,3
	8) przedstawiciel PCPR,	0	3	0,0
	9) asystent rodziny,	12	19	158,3
	10) psycholog,	4	1	25,0
	11) inne osoby (np. mediator).	4	0	0,0
3.	Ofiary przemocy lub ich przedstawiciel.	91	100	109,9
4.	Sprawcy przemocy.	54	73	135,2

Tabela 4. Działania podejmowane przez Grupy Robocze.

L.p.	Temat	Liczba w 2017 r.	Liczba w 2018 r.	Dynamika
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	W stosunku do ofiar przemocy i ich rodzin :			
	1) pomoc finansowa,	23	18	78,3
	2) bezpłatne posiłki w szkołach i przedszkolach,	17	16	94,1
	3) paczki żywnościowe,	10	7	70,0
	4) odzież,	4	3	75,0
	5) skierowanie do psychologa,	32	35	109,4
	6) skierowanie do prawnika,	29	35	120,7
	7) skierowanie do pedagoga,	21	11	52,4
	8) skierowanie do grupy wsparcia,	4	9	225,0
	9) wprowadzenie do rodziny asystenta,	4	5	125,0
	10) systematyczne wizyty dzielnicowego w rodzinie,	149	188	126,2
	11) objęcie dziecka pomocą psychologiczno - pedagogiczną,	21	17	80,9
	12) skierowanie na bezpłatne badanie lekarskie,	0	2	0,0
	13) skierowanie do Ośrodka Interwencji Kryzysowej,	0	6	0,0
	14) odebranie dziecka zagrożonego i umieszczenie w innej rodzinie,	0	3	0,0
	15) wsparcie mediatora.	2	0	0,0

2.	W stosunku do sprawców przemocy:			
1)	skierowanie do MKRPA,	43	30	69,8
2)	zmotywowanie do podjęcia terapii lub leczenia odwykowego,	27	31	114,8
3)	skierowanie do psychologa,	18	19	105,6
4)	rozmowy interwencyjne,	54	65	120,4
5)	skierowanie sprawy do Prokuratury,	5	11	220,0
6)	współpraca ze sądem,	9	12	133,3
7)	skierowanie sprawy na Policję.	2	1	50,0

Tabela 5. Działania sądu wobec sprawców przemocy.

L.p.	Temat	Liczba w 2017 r.	Liczba w 2018 r.	Dynamika
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	Ograniczenie władzy rodzicielskiej.	5	8	160,0
2.	Pozbawienie władzy rodzicielskiej.	0	0	0,0
3.	Zobowiązanie do podjęcia leczenia lub terapii.	5	9	180,0
4.	Wydanie nakazu eksmisji z domu.	2	0	0,0
5.	Wydanie wyroku o karze pozbawienia wolności w zawieszeniu.	3	1	33,3
6.	Ustanowienie kuratora.	4	4	100,0
7.	Zasądzenie alimentów.	2	5	250,0
8.	Objęcie sprawcy programem korekcyjno – edukacyjnym	0	0	0,0
9.	Zakaz zbliżania się sprawcy do ofiary.	3	1	33,3
10.	Wydanie wyroku o karze pozbawienia wolności.	0	2	0,0

3. Wydatki ponoszone na obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych pokrywane są z budżetu Gminy Miejskiej Kościan w części pozostającej w dyspozycji dyrektora Ośrodka. W 2018 r. **koszt obsługi** Zespołu Interdyscyplinarnego wyniósł **66.805,20 zł** i był wyższy od kosztu z roku 2017 o 7.074,22 zł.

VI. REALIZACJA CELÓW OKREŚLONYCH W „PROGRAMIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE GMINY MIEJSKIEJ KOŚCIAN NA LATA 2016 - 2025” .

Realizacja zadania własnego gminy, nakierowanego na tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie przebiegała w oparciu o:

- diagnozę problemu przemocy w rodzinie, przeprowadzoną na terenie miasta Kościana w 2016 r.,

- cele szczegółowe, nakreślone w „Programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Kościan na lata 2016-2025”.

1. Cel 1. „Zapewnienie skutecznej i profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy”

- 1) zwiększono dostępność do pomocy specjalistów, w tym:
 - a) motywowano do skorzystania z porad specjalistów w Zespole Doradztwa Rodzinnego. W 2018 r. z porad skorzystało 73 ofiary przemocy (o 12 więcej aniżeli w roku 2017),
 - b) wskazywano instytucje udzielające pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym oraz motywowano do podjęcia terapii lub leczenia odwykowego. W 2018 r. wydano 30 skierowań do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz motywowano do terapii 30 osób,
- 2) tworzone grupy wsparcia w ramach „Akademii świadomego rodzica” oraz projektu „Tęcza”, w których uczestniczyło 9 osób. Przeprowadzano rozmowy ze wszystkimi osobami doświadczającymi przemocy,
- 3) skierowano asystentów rodziny do 5 środowisk dotkniętych zjawiskiem przemocy,
- 4) udzielono pomocy materialnej 18 osobom, a 16 dzieciom finansowano obiady w szkołach lub przedszkolach,
- 5) skierowano 6 osób, ofiar przemocy do Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
- 6) udzielono pomocy materialnej 34 osobom (zasiłki celowe, bezpłatne posiłki w szkole lub przedszkolu),
- 7) informowano o miejscach i instytucjach udzielających wsparcia ofiarom przemocy,
- 8) monitorowano sytuację rodzin dotkniętych problemem przemocy.

2. Cel 2. „Zmiana postaw społecznych, uwrażliwianie na temat zjawiska przemocy”.

- 1) zorganizowano konferencję pn. „Z Pudełkiem Życia Bezpieczniej. Nowa forma wsparcia osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych” z wykładem dla osób starszych, samotnych, schorowanych pn. „Osoby niepełnosprawne w kontekście ochrony praw i przeciwdziałania przemocy”. W konferencji uczestniczyło ok. 120 osób,
- 2) rozpowszechniano ulotkę informacyjną o instytucjach wspierających i udzielających pomocy ofiarom przemocy w rodzinie (szkoły, przychodnie, urzędy itp.),
- 3) współpracowano z mediami w zakresie informowania o działaniach podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny (ukazały się 2 publikacje prasowe w tygodniku „Gazeta Kościańska”, „Fakty”),
- 4) współpracowano z pedagogami szkolnymi w zakresie podnoszenia wiedzy o problemie przemocy w rodzinie (wychowawcy klas przeprowadzili pogadanki dla dzieci i młodzieży).

3. Cel 3. Sprawne diagnozowanie zjawiska przemocy.

- 1) współpraca różnych instytucji w sytuacji podejrzenia wystąpienia przemocy w rodzinie (wymiana informacji o podejrzeniu stosowania przemocy, tworzenie Grup roboczych i zapewnienie rodzinom wsparcia),

- 2) podnoszenie kwalifikacji kadr zajmujących się zjawiskiem przemocy; w dniu 7 listopada 2018 r. zorganizowano szkolenie pn. „Dialog motywujący z osobą doznającą przemocy oraz najczęściej popełniane błędy w funkcjonowaniu Zespołu Interdyscyplinarnego”. W szkoleniu uczestniczyły 23 osoby (przedstawiciele grup zawodowych uczestniczących w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup roboczych).

4. Cel 4. Oddziaływanie na sprawców przemocy.

- 1) motywowanie sprawców przemocy uzależnionych od alkoholu do zachowania abstynencji,
- 2) kierowanie osób uzależnionych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) wskazywanie instytucji udzielających pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym.

VII. WNIOSKI.

1. Analiza pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup roboczych pozwala sformułować następujące wnioski:
 - 1) w roku 2018 r. zwiększyła się liczba spraw związanych z realizacją procedury „Niebieska Karta”, założonych w 2018 r. o 21 Kart (dynamika 135,0 %). Prowadzono postępowanie w sprawie 109 Kart, w tym: z roku 2017 – 28 Karty, z roku 2018 – 81 Kart. W ocenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup roboczych przyczyną takiej sytuacji jest:
 - a) wzrost świadomości ofiar przemocy; brak zgody na stosowanie wobec nich przemocy i wiedza o możliwości szukania pomocy w instytucjach do tego powołanych,
 - b) czujność służb publicznych (pracownicy socjalni, funkcjonariusze policji itp.),
 - c) wypracowanie modelu współpracy między instytucjami; pojawił się jasny i sprawny przepływ informacji, dotyczący sytuacji rodziny w kryzysie,
 - d) brak społecznej zgody na tolerowanie zachowań agresywnych,
 - 2) w wyniku działań interwencyjnych i merytorycznego wsparcia środowisk dotkniętych przemocą odnotowano ustanie przemocy w 39 rodzinach, co można uzasadnić:
 - a) większą skutecznością i wykorzystaniem potencjału różnych instytucji uczestniczących w rozwiązywaniu problemu przemocy,
 - b) zwiększeniem poczucia bezpieczeństwa osób poszkodowanych i ograniczenie poczucia bezkarności sprawców przemocy,
 - c) wykorzystaniem nowych instrumentów w zwalczaniu zjawiska przemocy (koordynacja działań instytucji, kierowanie do psychologa, kierowanie spraw o stosowaniu przemocy na policję i do prokuratury itp.),
 - d) zwiększenie poczucia wzajemnego, profesjonalnego wsparcia służb i instytucji, uczestniczących w rozwiązywaniu problemu przemocy.

2. Analiza badanych przypadków przemocy nadal wskazuje na „nieuświadamianą przemoc”, tj. zachowania w sferze psychicznej, ekonomicznej, a nawet fizycznej, które w powszechnej świadomości nie są traktowane jako przemoc domowa. Stąd potrzeba kontynuowania i wdrażania nowych przedsięwzięć nakierowanych na edukację i profilaktykę w zakresie przemocy w rodzinie, przy zaangażowaniu podmiotów, działających w obszarze szeroko rozumianej polityki społecznej (lokalne instytucje publiczne, placówki oświatowe, służba zdrowia i organizacje pozarządowe).
3. W ocenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup roboczych program ochrony ofiar przemocy, obejmujący działania terapeutyczne, poradnictwo, pomoc finansową itp., realizowany jest w sposób prawidłowy, jednakże występują trudności w realizacji działań wobec sprawców przemocy. W systemie zapobiegania zjawisku przemocy brak skutecznych narzędzi oddziaływania na sprawców.

Kościan, 2019 – 03 – 28

Opracował:

M. Lubińska

Kościan, 2018 – 03 – 27

ZI.WY.39.2018.

Szanowny Pan

Michał Jurga

Burmistrz

Miasta Kościana

Dotyczy: ***sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego
ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2017.***

Zgodnie z art. 9 a, ust.9 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 ze zmianami) oraz na podstawie pkt X „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miejskiej Kościan na lata 2016 – 2025” , stanowiącego załącznik do uchwały nr XII/136/16. Rady Miejskiej Kościana z dnia 21 stycznia 2016 r. przekazuję w załączeniu sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2017.

Sprawozdanie zostało przyjęte na posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego w dniu 20 marca 2018 r.

Z poważaniem